

ปฏิบัติหน้าที่แล้ว แต่ยังไม่ครบถ้วน... ละเลยต่อหน้าที่ ครับ !!

โดย นายปกครอง

ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้มาตรการตามกฎหมายแก่ผู้ที่กระทำผิดตามขั้นตอนต่าง ๆ หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้อำนาจ แต่ไม่ครบถ้วน จะถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ ? คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ มีคำตอบให้ครับ

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ผู้ถูกฟ้องคดี) ว่า เจ้าของอาคารที่อยู่ติดกับที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้ตัดแปลงด้านหลังอาคาร โดยผนังอาคารมีช่องแสง หน้าต่าง และระเบียงติดแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดี มีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ซึ่งไม่ถูกต้องตามข้อ ๕๐ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้เจ้าของอาคารดังกล่าวรื้อถอนอาคารในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต

ผู้ถูกฟ้องคดีเข้าไปตรวจสอบแล้วพบว่ามี การต่อเติมตัดแปลงอาคารที่พิพาทโดยไม่ได้รับอนุญาตจริง จึงใช้อำนาจตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีคำสั่งแจ้งบริษัท บ. ซึ่งเป็นเจ้าของและผู้ครอบครองอาคารให้ระงับการก่อสร้างจนกว่าจะได้รับใบอนุญาต ห้ามใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้บางส่วนของอาคาร และให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้าง แต่บริษัท บ. เพิกเฉย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๒ มีคำสั่งให้บริษัท บ. รื้อถอนอาคารในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง แต่บริษัท บ. ไม่ดำเนินการรื้อถอนอาคาร ผู้ถูกฟ้องคดีจึงแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับบริษัท บ. และกรรมการบริษัท ฐานก่อสร้างตัดแปลงอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ และฐานฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งให้รื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดียังคงละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ จึงฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้เจ้าของอาคารที่พิพาท แก่ไขอาคารให้ถูกต้อง

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดให้ปฏิบัติแล้ว ไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

เจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคารหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท บ. ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนอาคารในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่บริษัท บ. ไม่ได้รื้อถอนอาคารในส่วนที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งในกรณีนี้มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจแก่ผู้ฟ้องคดีดำเนินการโดยยื่นคำขอฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขัง รวมทั้งดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารกับบริษัท บ. การที่ผู้ถูกฟ้องคดีเพียงแต่ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับบริษัท บ. และกรรมการบริษัท ในความผิดฐานก่อสร้างตัดแปลงอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และฐานฝ่าฝืน

ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งให้รื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันเท่านั้น กรณีจึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ผู้ถูกฟ้องคดีต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารที่พิพาทส่วนที่ก่อสร้างดัดแปลงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๔/๒๕๖๑)

คดีนี้แม้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ต้องปฏิบัติแก่ผู้กระทำผิดแล้ว แต่ไม่ได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้แก่ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จึงถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ครับ ! ซึ่งการปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายให้ถูกต้องครบถ้วนจึงมีความสำคัญ คดีนี้จึงเป็นอุทธรณ์ที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admncourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)